

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/230313,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Polska-i-Wegry-w-latach-II-wojny-swiatowej-Bi.html>
26.02.2026, 20:32

Międzynarodowa konferencja naukowa „Polska i Węgry w latach II wojny światowej. Bilans badań, białe plamy, perspektywy badawcze”, Warszawa, 25 września 2025

W Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie (ul. Marszałkowska 107) odbyła się jednodniowa międzynarodowa konferencja naukowa „Polska i Węgry w latach II wojny światowej. Bilans badań, białe plamy, perspektywy badawcze” - zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej oraz Ambasadę Węgier w Polsce.

[II Wojna Światowa konferencja Polska Węgry](#)

Konferencja została zorganizowana w ramach Centralnego Projektu Badawczego „II Wojna Światowa i okupacje ziem polskich 1939–1944/45”. Wsparcie organizacyjne zapewnił Instytut Liszta – Węgierskie Centrum Kultury w Warszawie. Organizator zapewnił symultaniczne tłumaczenie w j. polskim i węgierskim.

Celem konferencji było podsumowanie dotychczasowych ustaleń i kierunków badawczych oraz omówienie nieznanych dotąd tematów i wskazanie perspektyw badawczych.

Podczas obrad zostały omówione m.in. następujące zagadnienia:

- sytuacja geopolityczna obu państw,
- relacje polsko-węgierskie w 1939 r.,
- kwestia ochotników węgierskich w wojnie obronnej 1939 r.
- nowe ujęcie dziejów uchodźstwa polskiego na Węgrzech, a także relacji żołnierzy węgierskich z polską ludnością.
- prezentacja biografii postaci, które odegrały ważną rolę w bilateralnych relacjach i badaniach nad stosunkami polsko-węgierskimi w latach 1939–1945.

Konferencja była nagrywana. Zapis z niej zostanie udostępniony na kanale IPNtv w terminie późniejszym.

W latach II wojny światowej Polska i Węgry znalazły się po różnych walczących stronach. Węgry, dążąc do rewizji postanowień traktatu triańskiego, który pozbawił ich ponad 2/3 terytoriów, zostały sojusznikiem III Rzeszy, zaś Polska była okupowana przez III Rzeszę, Słowację i ZSRS. Zarazem Węgry, powołując się na tradycję braterstwa, nie wypowiedziały Polsce wojny, odmówiły przepuszczenia przez swoje terytorium Wehrmachtu, który chciał zaatakować Polskę od południa, a po ataku Armii Czerwonej umożliwiły tysiącom polskich uchodźców przekroczenie wspólnej granicy, udzielając schronienia cywilom a polskim żołnierzom umożliwiając udanie się na Zachód.

Początkowo Węgry trzymały się na uboczu działań wojennych, jednak wraz z samobójczą śmiercią premiera Pála Telekiego i decyzją o zaatakowaniu Jugosławii, z całą mocą włączyły się w wojnę u boku Hitlera. Oznaczało to mobilizację żołnierzy węgierskich na front wschodni. Honwedów

dyslokowano m.in. na terenach zamieszkiwanych przez ludność polską, z którą szybko nawiązali kontakt. Szczególnie pozytywnie w pamięci Polaków zapisali się na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej oraz podczas Powstania Warszawskiego.

Węgry w latach II wojny światowej znane były z polityki balansowania, polegającej na szukaniu porozumienia z aliantami zachodnimi przy jednoczesnym pozostawaniu w sojuszu z III Rzeszą. Istotną rolę pośredników w nawiązaniu kontaktu z Anglosasami odegrał polski rząd na uchodźstwie, zaś Węgrzy liczyli, że wsparcie okazane Polakom może pomóc im w zabiegach o powojenny kształt granic.

► Program konferencji: [TUTAJ](#) oraz w załączeniu

Kontakt dla mediów:

dr Rafał Kościański
p.o. rzecznik prasowy IPN
tel. [+48 735 205 793](tel:+48735205793)
rzecznik@ipn.gov.pl

AUDIO:

- Maria Zima Marjańska, BBH IPN – Międzynarodowa konferencja naukowa Polska i Węgry w latach II wojny światowej.
[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

MIĘDZYNARODOWA
KONFERENCJA NAUKOWA

Polska i Węgry w latach II wojny światowej.

Bilans badań, białe plamy,
perspektywy badawcze

25.09.2025

Centralny Przystanek Historia
im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego
[The President Lech Kaczyński
Central History Point]
ul. Marszałkowska 107
Warszawa

NEMZETKÖZI
TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

Lengyelország és Magyarország a második világhá- ború idején.

A kutatások mérlege, fehér
foltok és kutatási perspektívák

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

AMBASADA WĘGIER W POLSCE
MAGYARORSZÁG NAGYKÖVETSÉGE, VARSÓ

Instytut Liszta
Węgierskie Centrum Kultury Warszawa

Uwaga! Na wydarzenie obowiązuje rejestracja: ipn-konferencje.pl/pl

Wstęp dla osób pełnoletnich.

Pliki do pobrania

[Maria Zima Marjańska, BBH IPN - Międzynarodowa konferencja naukowa „Polska i Węgry w latach II wojny światowej. Bilans badań, białe plamy, perspektywy badawcze” \(mp3, 2.99 MB\)](#)

[Maria Zima Marjańska, BBH IPN - Międzynarodowa konferencja naukowa „Polska i Węgry w latach II wojny](#)

[światowej. Bilans badań, białe plamy, perspektywy badawcze" \(wav, 21.94 MB\)](#)
[program konferencji 25 09 2025 \(pdf, 4.02 MB\)](#)
